

Зміст

Частина перша	9
Частина друга	125
Частина третя	211
<i>Епілог</i>	306
<i>Подяки</i>	316

Мойй родині

Непокірні, лיןьмо колом,
Над водою і над долом,
Линьмо, сестри, лיןьмо, милі,
Тричі лине кожна з нас,
Тричі три — це дев'ять раз,
Стій... заляття в силі.

*Вільям Шекспір, «Макбет»**

Слово «непокірні» вжито в першому книжковому виданні «Макбета». У пізніших варіантах його замінено на «дивні».

* У перекладі Бориса Тена — «Линьмо, сестри, лיןьмо колом». Назва роману Емілії Гарт і слово *weuward* (варіант — *wayward*), вжите в першому книжковому виданні «Макбета» на позначення трьох відьом, означає «непокірні, норовливі, примхливі». — Тут і далі прим. пер.

ЧАСТИНА ПЕРША

Пролог

Альта

1619

Вони тримали мене там десять днів. Десять днів у компанії хіба що смороду власної плоті. Навіть щури не потішили мене своєю присутністю. Їх туди нічого не вабило: мені не носили їжі. Лише ель.

Кроки. Затим — скрегіт металу об метал, коли відсунули засув. Світло різонуло очі. Люди у дверях замерехтіли на мить, ніби вони були не від світу сього і явилися, щоб забрати з нього і мене.

Люди прокурора.

Вони прийшли, щоб мене судити.

Кейт

2019

1 Кейт вдивляється у дзеркало, коли чує цей звук.
Ключ, що скрегоче у замку.

Її пальці тремтять, коли вона похапцем поправляє макіяж, темні смужки туші тягнуться на нижні повіки.

У жовтому світлі вона помічає пульсацію на своєму горлі, під намистом, яке він подарував їй на останню річницю. Ланцюжок — срібний, товстий — холодить її шкіру. Вона не носить його вдень, поки він на роботі.

Двері зачиняються, клацнувши. Стук його черевиків по підлозі. Вино, що булькотить у келиху.

Паніка пурхає в ній, наче птах. Вона глибоко вдихає, торкається стрічки шраму на лівій руці. Востаннє посміхається в дзеркало у ванній кімнаті. Вона не може дозволити йому побачити, що щось змінилося. Що все неправильно.

Саймон спирається на кухонну стійку з келихом вина в руці. Її кров нуртує від цього видува. Довгі, темні лінії його фігури в костюмі, обрис його вилиць. Його золоте волосся.

Він дивиться, як вона йде до нього в сукні, яка — вона це знає — йому подобається. Цупка тканина, натягнута на стегнах. Червона. Того самого кольору, що і її білизна. Мереживна, з маленькими зав'язками. Наче сама Кейт — це щось, що потрібно розгорнути, відкрити.

Вона шукає підказки. На ньому немає краватки, три гудзики сорочки розстебнуті, видніються тонкі кучеряві завитки на грудях. Білки його очей виблискують рожевим. Він простягає їй келих вина, і вона вловлює в його подиху алкоголь, солодкий і гострий. У неї виступає піт — на спині, під пахвами.

Вино — шардоне, її улюблене. Але зараз цей запах вивертає їй нутрощі, змушує її думати про гнилизну. Вона притискає келих до вуст, не зробивши ковтка.

— Привіт, любий, — каже вона дзвінким голосом, налаштованим спеціально для нього. — Як робота?

Проте слова застрягають їй у горлі.

Його очі зіщулюються. Він рухається швидко, не зважаючи на те, що вже хильнув: його пальці чіпляються за її м'який біцепс.

— Куди ти сьогодні ходила?

Вона знає, що ліпше би не вириватися, хоча кожній її клітинці кортить саме цього. Натомість вона кладе руку йому на груди.

— Нікуди, — каже вона, намагаючись зберегти спокійний тон. — Я цілий день була вдома.

Вона завбачливо лишила свій «Айфон», коли виходила до аптеки, узяла лише готівку. Вона всміхається, схиляється, щоб його поцілувати.

Його щока жорстка від щетини. До алкоголю домішується інший запах, щось п'янке та квіткове. Можливо, парфуми. Це було б не вперше. Примарний спалах надії в її нутрощах. Якби у нього була інша, це пішло б на користь.

Та вона прорахувалася. Він відсувається від неї, а тоді...

— Брехливе стерво.

І ледве Кейт чує це слово, як рука Саймона стикається з її щогою. Біль — запаморочливий, мов яскраве світло. На периферії зору кольори кімнати зливаються воедино: золотавий паркет, білий шкіряний диван, калейдоскоп лондонського обрію за вікном.

Далекий звук: вона впустила келих з вином.

Кейт хапається за стійку, подих виривається з неї рваними поривами, кров пульсує у щоці. Саймон одягає пальто, бере ключі зі столу.

— Будь тут, — каже він. — Я дізнаюся, якщо кудись підеш.

Його черевики цокають паркетом. Грюкають двері. Вона не рухається, аж поки не чує, як ліфт рипить, спускаючись.

Він пішов.

Підлога виблискує битим склом. Кислий запах вина в повітрі.

Мідний смак у роті повертає її до тями. Її вуста закривавлені, пробиті її ж зубами від удару його руки.

Щось перемикається в її мозку. *Я дізнаюся, якщо кудись підеш.*

Залишити телефон удома виявилось замало. Він знайшов інший спосіб. Ще один спосіб відстежити її. Вона пам'ятає, як швейцар дивився на неї у вестибюлі: може, Саймон сунув йому пачку чітких вказівок, щоб він постежив за нею? Від цієї думки її кров холоне.

Якщо він дізнається, куди вона ходила — що вона робила, — хтозна, що він може вчинити. Встановить камери, забере в неї ключі.

І всі її плани зйдуть на пси. Вона ніколи не втече.

Але ж ні. Вона цілком готова, чи не так?

Якщо піде просто зараз, то на ранок зможе дістатися туди. Дорога займе сім годин. Вона ретельно вивчила маршрут зі свого іншого телефона, про який він нічого не знає. Проводячи на екрані блакитну лінію, наче стрічкою загортаючи країну. Вона майже запам'ятала шлях.

Так, вона зараз піде. Вона має піти зараз. Поки він не повернувся, поки вона не збожеволіла від страху.

Кейт дістає «Моторолу» з потаємного місця, у конверті, приклеєному скотчем ззаду до її тумбочки біля ліжка. Знімає з верхньої полиці шафи спортивну сумку, набиває її одягом. З ванної кімнати приносить своє туалетне приладдя, у коробці, яку вона приховала там у шафі раніше того самого дня.

Вона хутко перебирається з червоної сукні в темні джинси й рожевий обтислий топ. Коли вона розстібає намисто, її пальці тремтять. Вона лишає його на ліжку, змотаним, мов петля. Поруч з її «Айфоном» у золотистому футлярі: тим, за який Саймон платить, від якого знає пароль. Тим, за яким він може її відстежити.

Вона нишпорить у скриньці з прикрасами на тумбочці, стискаючи золоту брошку у формі бджоли, яку носила з дитинства. Кладе її до кишені й зупиняється, оглядаючи спальню: кремені ковдри і штори, гострі кути меблів у скандинавському стилі.

Мусять же бути ще речі, які треба спакувати, правда ж? Колись вона мала купу всякого: безліч книжок із загнутими кутами, картин, чашок. Тепер усе це належить йому.

У ліфті адреналін у її крові зашкалює. Що, коли він повернеться, перехопить її, поки вона не пішла? Вона натискає кнопку до підземного гаража, проте ліфт зупиняється на першому поверсі, двері відчиняються з рипінням. Її серце калатає. Швейцар повернутий до неї широкою спиною: він розмовляє з іншим мешканцем. Тамуючи подих, Кейт втискається в ліфт, видихаючи лише тоді, коли ніхто зрештою не заходить і двері зачиняються, здригаючись.

У гаражі вона відмикає «Хонду», яку придбала до знайомства з ним і зареєструвала на себе. Він не може — найімовірніше — просити поліцію вистежити її, якщо вона керує власним авто? Вона дивилася достатньо кримінальних серіалів. *Пішла з власної волі, скажуть вони.*

Воля — гарне слово. Наводить на думку про політ.

Вона заводить авто, а тоді шукає адресу своєї бабусі на гугл-мапі. Кейт місяцями повторювала в голові ці слова, неначе мантру.

Садіба Вейврд, Крауз Бек. Камбрія.

Вайолет

1942

2 Вайолет ненавиділа Грема. Ненавиділа люто. Чому він цілий день вивчав цікаві речі, наприклад, науку та латину і ще когось на ім'я Піфагор, тоді як вона повинна була штрикати полотно голками? Найгірше, що тоді, коли у Вайолет від вовняної спідниці аж свербіли ноги, Грем усім цим займався у *штанах*.

Вона збігала по головних сходах так тихо, як тільки могла, щоб уникнути гніву батька, який зовсім не схвалював жінок, що займалися спортом (і часто, здавалося, саму Вайолет). Вона придушила сміх від звуку, з яким Грем чмихкотів за нею. Навіть у своєму душному одязі вона змогла легко його обігнати.

Подумати тільки, що ще вчора ввечері він чванькувався тим, що хоче піти на війну! Швидше рак на горі свисне. Так чи інакше, йому було всього п'ятнадцять — на рік молодший за Вайолет, — і тому він був занадто юний для війни. Насправді, воно й на краще. Майже всі чоловіки в селі пішли воювати, і половина з них загинула (принаймні таке Вайолет підслухала), включно з дворецьким, лакеєм і обома садівниками.

Крім того, Грем був її братом. Вона не хотіла, щоб він *помер*. Мабуть.

— Віддай! — прошипів Грем.

Обернувшись, вона побачила, що його кругле обличчя було аж рожеве від потуги і люті. Він розлютився через те, що вона поцупила його робочий зошит з латини і сказала йому, що він неправильно провідм'яв усі іменники жіночого роду.

— Не віддам, — прошипіла вона у відповідь, притиснувши робочий зошит до грудей. — Ти не заслужив. На бога, ти написав *amor* замість *arbor**.

Унизу сходів вона вицирилась до одного з багатьох портретів батька, що висіли в залі, потім повернула ліворуч, минаючи коридори з дерев'яними панелями, перш ніж увірватися на кухню.

— У що це ви бавитесь? — гаркнула пані Кіркбі, схопивши м'ясорубку в одну руку, а перламутрову тушу кролика в іншу. — Я через вас була б пальця собі відтяла!

— Вибачте! — вигукнула Вайолет, поки відкривала французькі вікна, а Грем сопів позаду неї. Вони пробіглися городом, який пахнув м'ятою і розмарином, аж зрештою опинилися в її найулюбленішому місці у світі: у їхньому парку.

Вона обернулася і посміхнулася до Грема. Тепер, коли вони були на вулиці, він не мав шансів наздогнати її, якщо вона сама не дозволить. Він відкрив рота і чхнув. У нього була жаклива сінна лихоманка.

— Ой, — сказала Вайолет. — Дати тобі носовичка?

— Заціпись, — відповів він, тягнучись до книжки.

* Тобто «кохання» замість «дерева».

Вона акуратно відійшла. Ґрем стояв на місці й відсапувався. Це був особливо теплий день: прозора хмарина утримувала тепло, і повітря поважчало. Піт сочився у Вайолет з-під пахв, спідниця жажливо кололася, але їй уже було байдуже.

Вона досягла свого особливого дерева: сріблястого бука, якому, як казав садівник Дінсдейл, було сотні років. Вайолет чула, як він гудів від життя позаду неї: довгоносики шукають прохолодного соку; сонечка тремтять на листі; бабки, молі та зяблики літають у гіллі. Вона простягнула руку, і бабка-зігоптера* присіла їй на долоню, її крила виблискували на сонячному світлі. Золоте тепло аж сочилось крізь неї.

— Фу, — сказав Ґрем, який, нарешті, наздогнав її. — Як ти можеш дозволяти, щоб ця *штука* отак тебе торкалась? Розчави її!

— Я не збираюся *чавити* її, Ґреме, — відповіла Вайолет. — Вона має таке ж право на існування, як і ми з тобою. Поглянь, яка вона гарна. Її крильця більше схожі на кристали, тобі не здається?

— Ти... ненормальна, — сказав Ґрем, відступаючи. — З цією твоєю одержимістю комахами. І батько теж так вважає.

— Мені байдуже, що він там собі вважає, — збрехала Вайолет. — І мені, звичайно, байдуже, що думаєш ти, хоча, судячи з твого робочого зошита, тобі треба витратити менше часу на думки про мою одержимість комахами і більше — на думки про латинські іменники.

Він шарпнувся вперед з роздутими ніздрями. Перш ніж встиг наблизитися до неї на п'ять кроків, вона жбурнула в нього книжкою — трохи сильніше, ніж хотіла, — і подерлася на дерево.

Ґрем вилаявся і, буркочучи, повернувся назад до будинку.

Вона почувалась трохи винною, коли дивилась, як сердито він ішов геть. Між ними не завжди були такі стосунки. Колись Ґрем був її постійною тінню. Вона пам'ятала, як він раніше заповзав у її ліжко в дитячій кімнаті, щоб сховатися від нічного жажіття або грози, притискаючись до неї так, що його дихання стояло

* Ідеться про підряд комах *Zygoptera* (Рівнокрила бабка) з ряду бабок.

у вухах. Вони займалися різноманітними витівками — лазили по землі, що аж коліна чорніли від бруду, дивуючись крихітній сріблястій рибиці в струмочку та тріпотінню малинівки.

До одного жажливого літнього дня — дня, схожого, правду кажучи, на цей, з тим самим медовим світлом на пагорбах і деревах. Вона згадала, як вони двоє лежали на траві за буковим деревом, нюхали осот і кульбабки. Їй було вісім, Греміві — лише сім. Деся поблизу були бджоли — кликали її, манили. Вона блукала навколо дерева і знайшла вулик, що висів на гілці, мов золотий самородок. Бджоли мерехтіли та кружляли. Вона наблизилася, витягнула руки і посміхнулася, відчуючи, як вони сідають та лоскотють своїми крихітними лапками її шкіру.

Вона повернулася до Грема, сміючись з виразу його обличчя.

— Можна мені спробувати? — запитав він із широко розкритими очима.

— Я не знала, що так станеться, — плакала Вайолет пізніше, коли батько розсікав різкою повітря. Вона не чула, що він казав, не бачила темної люті на його обличчі. Вона бачила тільки Грема, який верещав, поки няня Меткалф тягнула його до будинку, а його пожалені руки світилися рожевим. Тростина батька розсікла долоню, і Вайолет відчула, що це менше, ніж те, на що вона заслуговувала.

Після цього батько відправив Грема в інтернат. Тепер він приїжджав додому тільки на свята і ставав дедалі більшим незнайомцем. У глибині душі вона знала, що не повинна так з нього кепкувати. Вайолет робила це тільки тому, що, так само, як не могла пробачити собі за той бджолиний день, Грема пробачити їй також не вдалося.

Він змінив її.

Вайолет відігнала спогади і глянула на свій наручний годинник. Була лише третя по обіді. Вайолет уже зробила свої уроки на сьогодні — точніше її гувернантка міс Пул визнала свою поразку. Сподіваючись, що її не шукатимуть ще принаймні з годину, Вайолет піднялася вище, насолоджуючись грубим теплом кори під долонями.

У дуплі між двома гілками вона знайшла волохате зернятко букового горіха. Воно ідеально підійшло б для її колекції — підвіконня її спальні було облицьоване такими скарбами: золотою спіраллю равликової мушельки, шовковистими залишками кона метелика. Посміхаючись, вона сховала буковий горіх у кишеню спідниці і продовжила дертися вгору.

Незабаром вона була так високо, що побачила увесь Ортон-Голл, який з його розкиданими кам'яними будівлями швидше нагадав їй про величного павука, що сховався на схилі пагорба. Ще трохи вище, і вона могла бачити село — Крауз Бек, по той бік скелі. Воно було красивим. Проте щось у цьому засмучувало її. Ніби визираєш із в'язниці. Вона зелена, прегарна, з пташиним співом, бабками, що літають над мерехтливим бурштиновим струмком, а проте — в'язниця.

Тому що Вайолет ніколи не покидала Ортон-Голлу. Вона ніколи не була навіть у Крауз Бек.

— Але чому я не можу піти? — ще малою запитувала вона у няні Меткалф, коли та з пані Кіркбі вирушали на недільні прогулянки.

— Ти знаєш правило, — бурмотіла няня Меткалф із жалем в очах. — Це наказ твого батька.

Але, як міркувала собі Вайолет, знати правило — це не те саме, що розуміти його. Протягом багатьох років вона припускала, що село рясніє небезпекою — вона уявляла собі крадіїв та зарізак, котрі ховаються за солом'яними хатками. (Це, насправді, вабило її ще сильніше.)

Минулого року вона змусила Ґрема розповісти деталі про Крауз Бек.

— Я не знаю, чого ти так тим переймаєшся, — скривився він. — У селі страшенно нудно, там навіть пабу немає!

Іноді Вайолет замислювалася, чи не намагається батько захистити її від села. Або радше навпаки.

У будь-якому разі її ізоляція скоро закінчиться — певною мірою. За два роки, коли їй виповниться вісімнадцять, батько планував влаштувати велику вечірку, щоб вона «дебютувала».

Тоді — сподівався він — вона потрапить на очі якомусь гідному молодому чоловікові, можливо, майбутньому лорду, і поміняє цю в'язницю на іншу.

— Ти незабаром зустрінеш якогось палкого джентльмена, що геть зіб'є тебе з ніг, — завжди казала няня Меткалф.

Вайолет не хотіла, щоб її збивали. Насправді вона хотіла побачити світ так, як батько, коли був юнаком. Вона знайшла різноманітні географічні книги й атласи в бібліотеці — книги про Схід, повні парких тропічних лісів і молі завбільшки з обідні тарілки («жахливі речі», за словами батька), і про Африку, де скорпіони, ніби коштовності, виблискували на піску.

Так, одного разу вона залишить Ортон-Голл і подорожуватиме світом — як науковиця.

Як біологиня, сподівалася вона, чи, може, ентомологиня? Як хтось, пов'язаний із тваринами, які, з її досвіду, були набагато кращими за людей. Няня Меткалф часто розповідала про те, який жохливий переляк Вайолет спричинила, коли ще була маленькою: одного вечора, зайшовши до дитячої кімнати, няня знайшла в ліжечку Вайолет ласицю.

— Я щодуху заволодала, — сказала няня Меткалф, — але ти була здоровісінька, а ласиця згорнулась поруч клубочком і муркотіла, як кошеня.

Дуже добре, що батько так і не дізнався про цей інцидент. На його думку, тваринам належало бути або в тарілці, або на стіні. Єдиним винятком з цього правила був Сесіл, його родезійський ріджбек: страхітливий звір, який за роки лупцювань став зовсім злим. Вайолет постійно рятувала всіляких дрібних істот з його слинявої пащеки. Останнім порятованим був павук-стрибун, котрий тепер мешкав у неї під ліжком, у коробці з-під капелюшка, загорнутій у стару спідницю. Вона назвала його — або її, це було досить важко визначити — Голді, через барвисті смужки на лапах.

Няня Меткалф запряглася берегти цю таємницю.